

SLOVENSKI NAROD

Izplača vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafejeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telef. št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvora 101. Poštna braničnica v Ljubljani št. 10.351

Pred obnovo pogajanj v Komarnu:

Madžari se morajo držati narodnostnega načela

Pogajanja se bodo še ta teden nadaljevala — Madžarska se je morala odreči pretiranim zahtevam, ker jih velesile ne morejo podpirati

BUDIMPESTA, 17. okt. e. Kakor potrujejo v dobro obveščenih krogih je madžarska vlada že dala pristanek za nadaljevanje pogajanj in pričakujejo, da se bodo pogajanja v kratkem pricela. Pogajanja se bodo vodila na temelju novih madžarskih pogojev, katerih glavni obrisi so določeni na podlagi suggestij, ki sta jih dala Rim in Berlin. Kakor se doznavata, je madžarski predlog že v delu in bo vseboval zahteve, ki bodo temeljile izključno na etnografskih osnovah. Posameznosti teh predlogov še niso znane. V češkoslovaških krogih javljajo, da je Češkoslovaška pripravljena odstopiti le one pokrajine, ki jih je ponudila že pri pogajanjih v Komarnu. Češkoslovaška se bo pogajala na temelju že določenega okvira in mislijo, da bo sporazum z Madžarsko ravno tako mogoč kakor bi bil, če bi madžarska delegacija ne bila predčasno prekinila pogajanje.

RIM, 17. okt. e. Glede razmejitve med Češkoslovaško in Madžarsko zavzema italijanski tisk naslednje stališče: Ceprav ni znana vsebina razgovorov med grofom Cianom in grofom Csakyjem, ki jim je prisostvoval tudi madžarski poslanik v Rimu Villany, se upravičeno domneva, da je bilo ob tej prilici tudi govor o položaju, ki je nastal po prekinitvi pogajanj v Komarnu. Posledice tega prekinjenja bi bile lahko tako resne, da velesile v tem pogledu ne bi mogle ostati ravnodušne. Trenutno pa je prevlado mnenje, da so možna nova pogajanja, ki bi pa se naj vodila na novih osnovah. Zato smatramo, da je najboljše, če se pogajanja vodijo po redni diplomatski poti Praga in Budimpešta bi moral znova proučiti svoje stališče in poskušati, da se kolikor mogoče druga drugi približata. Razume se, da so pogajanja, ki so se vodila v Rimu s predstavnikom madžarske vlade kakor tudi razgovori v Monakovu med Hitlerjem in Daranijem ter kancelarjem v Chvalkovskem na drugi strani, mnogo pripomogla k razčiščenju za nova češkoslovaško madžarsko pogajanje, ki se bodo zdaj pričela.

Definitivna sestava podkarpatske vlade

UZHOROD, 17. okt. e. Avtonomna vlada Podkarpatske Rusije je imela svojo prvo sejo, na kateri se je vlada konstituirala tako: predsednik vlade in minister prospective Brodi, minister notranjih del Bačinski, prometni minister Revan, minister za narodno gospodarstvo Fencik, minister za narodno zdravje in socialno politiko državni podstajnik Volosin in minister pravosodija državni podstajnik Pješček. Ministrski svet je sklenil, da službeni list Podkarpatske Rusije začasno izhaja samo v ruščini ukrainskega nareca. Ravno tako je določilo, da morajo biti vsi službeni napisi v ruskem in rusinskom jeziku. Ministra Bačinskega in Revana sta v spremstvu komisarja Baranija snoti z letalom odpovedala v Prago.

Angleško posojilje Češkoslovaški

PRAGA, 17. okt. e. Češkoslovaška finančna misija je poslala angleški vladi spomenico, v kateri navaja razloge, ki siijo ČSR, da zahteva finančno podporo. Enako spomenico je dostavila tudi francoski vladi. Angleška vlada je obenem s francosko vladom proučila spomenico in bo namreco odgovorila, kakor hitro bo to mogoče. Med tem je angleška vlada že naročila Narodni banki, da izplača češkoslovaški vladni na račun dovoljenega posojila 10 milijonov funtov šterlingov. Kredit bo uporabljen za najnujnejše potrebe zlasti za prehrano in pomoč beguncem. Predstavniki češkoslovaške vlade so izjavili, da se bodo podpore razdeljevale brez ozira na politično in rasno pripadnost.

Nemški tisk o bodoči zunanjosti politiki ČSR

BRATISLAVA, 17. okt. e. V slovaških političnih krogih odobravajo novo konceptijo zunanjosti politike Češkoslovaške, ki se je pritele z obiskom zunanjosti ministra Chvalkovskega v Monakovu. Gleda na nedavni obisk slovaškega pravosodnega ministra Turčanskega v Berlinu se posveča posebna pozornost pisaniu nemškega lista »Nationalzeitung«, ki izhaja v Essenu in je zelo blizu Göringemu. List piše med drugim: »Gospod Chvalkovski ne bo imel po svoji vrnitvi v Praho naloze, da se posveti reševanju podrobnih vprašanj, temveč se bo posvetil določitvi nove koncencije Češkoslovaške zunanjosti politike Pakt z Rusijo in Francijo ni več primeren za novo češko politiko. Kar se tiče prometnih zvez,«

delo in kruh. Nasprotno pa so nemške oblasti v Opavi odobrite češko gimnazijo, ki bo v kratkem otvorjena. Češko-poljska mešana komisija za rešitev vprašanj, nastalih po okupaciji tješinskega področja, se je že ustavila.

Ostavka dveh ministrov

PRAGA, 17. okt. AA. ČTK: Vlada, ki vrši funkcije predsednika republike, je včeraj sprejela ostavko ministra pravde in ministra za izenačenje zakonov Fajnora in Parkanca, ki sta podala ostavko iz zdravstvenih razlogov. Funkcije ministra pravde in ministra za izenačenje zakonov bo zavzamnil nov任命 minister Fajner.

abend.

čarsko in Poljsko, niti prevelikega razširjenja Madžarske, niti ostalih posledic, ki bi nastale, če bi bile izpolnjene tiste madžarske zahteve, ki jih je hotela dosegeti s pomočjo Poljske. Poljski krogovi, ki razpravljajo zbljanje ČSR z Nemčijo, se čudijo, kako da Francija ne vidi, da se ne sme dovoliti obstoj močne in velike Češkoslovaške, ker bi to pomenilo ojačanje Nemčije.

Italijanski tisk, ki podpira madžarske pretenze, misli drugače. Po njegovem mnenju je treba na vsak način v Budimpešti ohraniti viadoto Imredija, ki visi na nitki. Nasprotno temu pa se odgovarja: Ako se dá Imrediju vse, kdo pa garantira, da ne bo prišel Szalai in potem se bo ta doktrina pokazala za dvakrat nemogoča. Tedaj bo Madžarska ogromno povečana in bo vendar navezana na Nemčijo.

Vidijo se torej, da je problem Podkarpatske Rusije problem visoke politike. Podkarpatska Rusija je problem za nemško arbitražo in italijanske kombinacije, za madžarsko-poljske imperialistične cilje, za obstanek Češkoslovaške ter za zapadno-evropsko moralno.

Zahteve nemške manjšine na Poljskem

VARŠAVA, 16. okt. AA. Predsednik poljske vlade je sprejel v petek popoldne voditelje nemške manjšine na Poljskem senatorja Wiesnerja in Hasbacha, ki sta nujno predložili nemške zahteve, ki se tideoje predvsem nekaterih verskih vprašanj ter zaposlitve nemških delavcev, zlasti onih, ki so bili daleč zaposteni v poljskih industrijskih podjetjih v Gornji Sleziji, pa so bili v zadnjem času odpuščeni. Predsednik vlade je objavil, da bo nemške zahteve proučil.

delati s tujo narodno skupščino in s tujim senatom. Neštevilne težave smo imeli s tem dvojno domovoma, v katerih sede v velikem delu naši nasprotniki. Vi te naše nasprotnike in skupščini v senatu dobro poznate, prav tako dobro kakor mi. Toda včeraj so odkrito svoje lice in sneli krinko, ki so jo do včeraj nosili. Iz one iste skupine iz katere so nas do včeraj obtoževali, da ne branimo dovolj narodnega in državnega edinstva; ki nas je obtoževala nekakoga izdajstva jugoslovenske nacionalne ideje in si je hotela svojiti monopoli, da je ona edina pravi čvar oporeke velikega in ljubljenega kralja, iz te iste skupine tako zvanih jugoslovenskih nacionalistov so se našli emisari, ki so se obrnili do svojih šefov jugoslovenskega nacionalizma in odšli v Zagreb k šefu federalistov. Včerajega izdajstva in večje neznačajnosti politične zgodovina naše zadeve do danes ni še nikdar zabeležila.

Hrvatsko vprašanje

Imamo pa tudi hrvatsko vprašanje. Mi smo bili oni, ki smo omogočili svobodno izmenjavo misli tudi v tem vprašanju. Po volitvah bomo mi prvi, ki bomo našli rešitev tudi za to vprašanje. Želim bratski sporazum. A prav zato, ker ga resno hočemo, tudi vemo, da so meje, preko katerih ne moremo. Ali že v sami besedi: sporazum je vsebovana tudi ideja, da tega neznačajnosti politične zgodovina naše zadeve do danes ni še nikdar zabeležila.

Jugoslavija v zadnjih evropskih dogodkih

Nj. Vis. knez namestnik Pavle, veliki poznavalec vseh zunanjopolitičnih problemov, je rekel ob neki prilici, da bi bil mir na svetu za zmerom ohranjen, ko bi si vsi narodi zagotovili pred vsem mir na svojih lastnih mejah. Te besede so bile vodilno načelo zunanjosti politike, ki jo izvaja naša vlada. Mir v državi in mir na njenih mejah!

Z samega s tem, da vlada ni poslušala našev opozicije, kako naj vodi zunanjost politiko, je zaslužila, da dobi polno zaupanje vsega našega naroda, vseh plemen in vseh ver, od deteta v zibelki do chromelega starca v postelji.

Svoj govor je dr. Stojadinovič zaključil izjavil, da JRZ v veseljem gre na volitve. Ob koncu so bile prirejene manifestacije Nj. Vel. kralju, kraljevim namestnikom, Jugoslaviji in JRZ, godba pa je zaigrala državno himno.

Slovenski program JRZ

Istočasno, ko je predsednik vlade in JRZ dr. Stojadinovič v Beogradu otvoril volilno kampanjo JRZ, je razvila na volilnem shodu v Novem mestu senator dr. Kulovec, banovinski tajnik JRZ za dravsko banovino, volilni program JRZ za Slovenijo. Karel poroča današnji »Slovenec«, se je govornik, razpravljal o notranji politiki, zadržal pri volilnih taborih in med drugim dejal:

Mi bivši SLS in vsi oni, ki so z nami vstopili v novo politično organizacijo JRZ, stopamo z jasnim čelom v volilni boju. Naš nekdajšnji program velja še danes v vsej svoji celoti. Mi nismo neneseli zatajili, nismo niti dodali. Bili smo državotvorni, ko smo bili zbrani v SLS in smo državotvorni danes kot sestavni del JRZ. Našemo državo, ki bo urejena na temeljih popolne samsopravne ali če hočete avtonomije. To je naš cilj, za katerim hočemoiti, to je naš cilj, ki ga hočemo dosegiti. Mi se ne bojimo nikogar. Mažeščati se hočemo za vse kriče, ki smo jih morali preprečiti. Letošnje volitve morajo biti popolno povračilo za leto 1926.

Borzna poročila.

CURRIE, 17. okt. Beograd 10.—, Pariz 11.70, London 20.92, New York 41.625, Bruselj 74.675, Milan 23.20, Amsterdam 240.40, Berlin 176.95, Praga 15.125, Varšava 22.4. Praznolista 2.20.

Češkoslovaško-madžarski spor v luči mednarodne politike

Na problemu Podkarpatske Rusije se križajo nasprotujuči si interesni velesile

htevala skupno mejo s Poljsko, da se ustvari novi neutralni blok od Baltika do Črne gore, ki bi bil branik proti Nemčiji in Rusiji. Ker s svojimi zahtevami ni mogla prodreti, se je Madžarska obrnila na velesile in zahtevala intervencijo.

Velesile so bile proti sklicanju konferenčne, da Hitler je izjavil, da obzaluje, da se pogajanja v Komarnu prekinila. To je napravilo precejšnje vtis na Slovake, zlasti pa na Madžare, ki se zavedajo, da neka ogromna velesila pritiska na njihove meje. Nemški tisk poleg tega izjavlja, da narodni socialistizem priznava samo etnografske principe. To pomeni da Nemci ne žele ne skupnih meja med Mad-

Pricketek velilne borbe:

Blok združene opozicije in JRZ

Prva volilna nedelja je prinesla razčiščenje v volilni grupaciji — Enoten nastop vseh opozicijskih skupin proti JRZ — Prvi volilni govor predsednika vlade dr. Stojadinovića

nem pričakuje razvoj volilne borbe. Že včeraj je bila po državi vrsta volilnih shodov, ki pričajo, da bo tokrat borba zelo živahnja.

Posvet Ljotičevega Zbora

EOGRAD, 17. okt. p. Včeraj so se ustavili v prostorih jugoslovenskega narodnega pokreta Zbor v Njeguševi ulici voditelji organizacijskih področij iz vseh držav. Konference se je udeležilo okoli 60 delegatov. Predsedoval je dr. v odstotnosti Dimitrija Ljotiča podpredsednik Zbora Živko Nedić. Na zborovanju so razpravljali o ponudbi bloka združene opozicije za skupen nastop pri volitvah. S tem predlogom so bili vsi prisotni soglasni.

Sporazum s socialisti

EOGRAD, 17. okt. p. Vodja bivše socialistične stranke dr. Živko Topalović je imel včeraj razgovor s sefom pisarne demokratične stranke Božidarom Vlajitem. Po konferenci je dr. Topalović izjavil, da je bil dosežen sporazum glede volilnega sodelovanja socialistov z blokom opozicije.

Tudi Voja Lazić

EOGRAD, 17. okt. p. Iz Obrenovca počeo, da se je bivši zemljoradniški narodni poslanec Voja Lazić vrnil v zemljoradniško stranko in da bo kandidiral na listi združene opozicije.

Iz govora dr. Stojadinoviča

Dr. Stojadinović je uvodoma naglasil, da doslej še noben predsednik vlade in Jugoslaviji pri volitvah ni imel lažjega stališča, kakor ga ima on, ki bo nosilec državne liste JRZ. Nato je razpravljal o položaju države v dobi najhujše gospodarske krize pod prejšnjimi režimi in navajal, kako so se popravile razmere pod njegovo vladom. Državne finance so sedaj urejene, kmetki dolgori likvidirani, davki znižani, dinar pa stabilen.

Zunanja politika

Naša zunanjost politika je povečala ugled naše države do stopnje, kakršne dosedaj nima nikdar ni imela. Danes vsak Jugoslaven s ponosom nosi potni list svoje države. Kot predstavnik Jugoslavije sem bil v drugih državah sprejet s častmi, kakršnih ni bil dosedel deležen noben drug naš državnik. Zadnje dni smo videli, kako nekateri predstavniki drugih držav, od katerih smo prej čuli kritiko naša zunanjosti politike, kako sedaj ti uradni predstavniki gredo po istih stopinjam, po katerih sem šel jaz, in kako uporabljajo iste besede o starih in novih prijateljstvih, katere sem jaz mnogo pred njimi, že pred enim in dvernajst letoma izrekel. Noben moj argument, nobena moja beseda, pa tudi nobeno spretno pero ne bi moglo bolj pojasniti in opraviti zunanje politike kraljevine Jugoslavije, nego jo opraviti dogodki, ki so se razvijali po svetu zadnje mesece.

Notranja politika

V notranji politiki je nastopilo pomirjenje in zatišje. O vseh problemih se danes svobodno diskutira in isče najboljša rešitev. Politične zakone, katere smo predvsem izvajamo zelo liberalno. Zadnje tri leta je bilo pomisločenih 18.000 političnih krijev. Število političnih obsoč, ki je znašalo od leta 1929. do junija 1935. skupno 18.700, je znašalo v času naše

